

ชื่อเรื่อง : ระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา
สวนเสือศรีราชา

ผู้เขียน : จริญญา แซ่ถ้ำ, ชลิดา สันตโยดม, สุรารักษ์ ศรีลาศักดิ์

สถานที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธินันท์ พรหมสุวรรณ

กรรมการที่ปรึกษา : ดร.สิทธิชัย พรหมสุวรรณ

ประเภทสารนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในสวนเสือศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันกับความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจและระดับจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยภายในสวนเสือศรีราชา

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในสวนเสือศรีราชา จำนวน 420 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดย การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจง ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์ และใช้สถิติเชิงอนุมาน (inferential Statistics) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยภายหลังการวิเคราะห์ความแปรปรวน (post-hoc tests) ใช้การทดสอบ เปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison tests)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันกับความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการวิเคราะห์ตัวแปรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (pearson correlation coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐาน โดยมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาค้นคว้า

พบว่านักท่องเที่ยวเพศชาย และหญิงมีระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา (ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเรื่องความรู้ความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและชื่นชมธรรมชาติ สังคม วัฒนธรรม
2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมุ่งเน้นการจัดการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ
3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมเท่านั้น
4. ชุมชนท้องถิ่นควรได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น การจ้างงาน บริการนำเที่ยว ที่พัก และขายสินค้าของที่ระลึก
5. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมทรัพยากร แหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และประเพณีวัฒนธรรมเท่านั้น
6. การชมแหล่งประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาเรียนรู้ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม จัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางวัฒนธรรมประวัติศาสตร์
7. การถ่ายรูปบันทึกภาพ เสียง ศึกษาท้องฟ้า ชีวภยันเลื้อยภูเขา ไต๋เขา ตกปลาจัดเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวแบบกึ่งนิเวศ
8. การสร้างที่พักในแหล่งท่องเที่ยว ควรใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่ายและต้องกลมกลืนกับธรรมชาติ
9. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจัดเป็นการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มนักเรียนนักศึกษาเท่านั้น

10. นักท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีความรู้เรื่องความเข้าใจต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก่อนเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว

11. นอกจากนักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลินจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้วยังช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติด้วย

12. ควรจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหวซึ่งง่ายต่อการถูกกระทบ และฟื้นตัวยาก

13. การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างรวดเร็วจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม

14. ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวม

ด้านจิตสำนึกต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในสวนเสือศรีราชา พบว่า นักท่องเที่ยวเพศชาย และหญิงมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า อายุ อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา (ที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน) แตกต่างกันมีจิตสำนึกไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1. เมื่อท่านพบเห็นนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในขณะขึ้นชมธรรมชาติ เช่น ขีดเขียนข้อความลงบนต้นไม้ ก้อนหิน ท่านจะเข้าไปตักเตือนและให้คำแนะนำที่ถูกต้อง
2. เมื่อท่านพบเห็นขยะในแหล่งท่องเที่ยวท่านจะเก็บไปทิ้งในถังขยะ
3. เมื่อท่านพบเห็นป้ายเตือนความปลอดภัยภายในสวนเสือศรีราชาท่านจะปฏิบัติตาม
4. ขณะที่ท่านชมสัตว์ที่อยู่ในกรงท่านมักจะเคาะกระจก หรือยื่นมือเข้าไปในกรง
5. ท่านนำเศษอาหารที่เหลือทิ้งลงถังขยะเสมอ
6. นักท่องเที่ยวสามารถนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มภายในสวนเสือศรีราชา
7. ท่านทำเสียงล้อเลียนสัตว์และส่งเสียงดังขณะเข้าชม
8. ท่านได้อธิบาย แนะนำการปฏิบัติตนที่เหมาะสมระหว่างชมการแสดงที่น่ากลัวแก่บุตรหลาน

9. จิตสำนึกการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยภาพรวม

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจและระดับจิตสำนึกในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในสวนเสือมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05